

DE LA MARINA CATALANA

Tractanse de un poble tan industriós y comercial com ha sigut sempre lo poble catalá, es evident que no podía en cap manera prescindir de la marina al intentar extender sus relacions á determinadas nacionallitats; per xo veyém á Catalunya progresar en aquest ram ja desde l' temps de la dominació dels alarbs que tan influiren en los progressos de la civilisació.

Las ensenyansas recullidas de aquella gent y la necessitat d' armar barcos en corso, en defensa dels piratas qu' invadían lo Mediterrani fent del tot impossible lo comers marítim, despertaren á Catalunya de son ensomni obligantla á mellorar rápida y notablement sa marina.

Los historiadors senyalan las darrerías del sige IX com á fonament de la verdadera marina de guerra catalana. Ab tot, ja á comensaments del mateix sige ocorreué un fet memorable realisat per en Armengol de Moncada, qui, després de armar algúns vaixells, atacá valerosament als pirates moros que s' havíen ensenyorit de las Balears, logrant expolsarlos de aquellas illas. Escarmentats ab aytal derrota, fugiren llavors envers Córcega y Cerdenya saquejant per complert aquellas illas y emportantse algúns captius; mes en Armengol se havía quedat ab sas naus al agüayt en ayguas de Mallorca y las empaytá quan retornavan carregadas ab riquíssimas presas fent vía cap al Africa, derrotantlas, prenentloshi vuyt vaixells y gran part d' efectes y arrancant de sas garras á cinc cents captius.

En lo sige XI havía ja prés gran impuls ia marina mercant de Catalunya y se travallava molt en los arsenals de Barcelona y Tarragona.

Los cataláns adquiriren gran renom ab sos bastiments de remes. Los barcos majors, anomenats *galiotas*, *galeras* y *lenys*, se destinavan pera la lluya y las *naus*, *burcias* y *tartanas* servían pera l' transport de queviures, caballs y máquinas de guerra.

Durant lo sige XIV arribá l' art naval á molt alt grau de perfecció y en tal temps se distingíren las embarcacións molt amplas y aplastadas, coneugudas ab lo nom de *cocas*. També estaren llavors molt en boga los *bergantins* y las *gondolas*, *barcas* y *fustas*. Las *galeras*; *galeotas*, *lenys* y *saeüas*, n' eran los barcos predilectes pera l' corso y pera la guerra.

La marina mercant prestava son aussi li poderós á la marina de guerra, ja que en cas necessari los barcos destinats al tráfech mercantil quedavan ab petitas modificacións convertits en disposició de servir pera la lluya y en mes d' una ocasió oferí Barcelona sos subsidis navals, tan á sos comptes, com á sos reys.

Avuy, que la més infame é injusta de las guerras obliga á nostra Patria á defensar l' honra de son nom gloriós y la integritat del territori, lo govern espanyol, com portantnos reminiscéncias d' aquella época llunyana, converteix també molt acertadamente los vapors mercants en aussiliars valiosos de la marina de guerra. Sóican l' mar, agermanadas, abduas marinas, issant ensempr la senyera de la Patria y l' ona remorejant resa eternament per son triomf y per sas glorias.

Lo mon enter fiicsa tota sa atenció en nostra marina. Confiém en ella y fém votz perqué sápiga continuar, com sabrá sens dupte, la tática, enteresa y valentia tradicionals de nostre benvolguda terra.

FRANCESCH MARULL.

LO BARRET DE COPA

LEMA. Barret, trona, tarot, canó, xistera,
Y fins l' han nomenat d' altra manera.

Escóltam prenda aymada, y no t' ofenguis
Si, inspirantme en lo molt que 't distingeixen,
Ab véu forta jo canto á qui m' esculti
Ton brill, ton esplendor y tas proeses.

Lo teu nom se remonta als temps confosos
Entre 'l boyram de las etats primeras,
Per més que digan molts que tens pochs segles
Y que Fransa vetllar va ta infantesa.

Yo he vist en llibres velis que son la joya
De renombrats arxius y bibliotecas,
Com vares alcançar honra y prestigi
Allá en los temps mellors de Roma y Grecia.

Tal volta ignoren molts que tú existires
Perque ho callan del poble las llegendas,
No sabent que llavoras adornava
De reys y grans magnats tan sòls la testa.

Los anys varen passar, segles passaren,
Y tú ab ells conquerint, conquerint sempre
Los cap-brots del valer, fins que regnara
Com capdill d' explendor, fama y grandesa.

Avuy tu ho omplas tot; lo mon t' atmira
Y fins de cent maneras t' anomena,
Ab mots tan escullits que á tothom dihuem
La gloria explendorosa que 't rodeja.

Y lo que atmira més á quants t' atmiran
Y lo que complau més á quants t' aprecian
Es lo téu senyoríu cosmopolita,
Lo téu social podé, 'ls servéys que prestas.

Deixa que oblidí ton passat de glorias
Per cantar ton present ab véu potenta;
Que si l' ombra del temps engendra duptes,
Impossible es negar lo que 's contempla.

Sens' tu ara no hi ha convits dels d' upa
Ni casaments de gent que tinga pelas,
Ni professóns, ni funerals de luxo,
Ni saráus de magnats ó de disfressas.

Tú de la gloria ets llumenerar qu' escampa
De pól á pól del luxo la riquesa,
La estrella que 'l bon gust al mon envía,
Lo distintiu del qu' es un sabi en regla.

Lo rey en son palau te dona estatje;
Lo ministre, flamant, sempre 't rumbeja;
Lo aristócrata 'l front ab tú s' adorna,
Y obténs del potentat la preferencia.

Al metje y l' atvocat dónas carácter;
Al notari, confiansa; al mestre, ciencia;
Lo filosop y 'l moralista t' usan,
Y un jutge sense tú faría pega.

Al home petitó dons estatura
Millorant lo que féu naturalesa,
Y ni un cotxero al món felís hi hauria
Privat de l' explendor de la xistera.

No 's diga, no, que vols accompanyarte
De molt prehuats joyells y ricas telas,
Puig lo seminarista, á Vich, t' apunta
Ab calsas de vellut, gechs y espardenyas.

Y quan has fet lluhir al hom' que 't compra,
A serli productiu llavors comensas;
Ja ab la llana que donas quan t' esquila,
Ja guardant fils, botóns, retalls y venas,

Y com més vell te fas, més estim cobras;
Més t' avaloran tots; més tots te cercan;
Puig en tú trova llum l' indumentari
Y 'l cómich, lo secret de l' art qu' esmenta.

Mon cor sempre has robat; siguent criatura,
Un rivalet no més, tan fort m' atreyas,
Que 'l brill de ton canó 'm desconcertava
Y fou sempre un tarot ma gran fal-lera.

Fou jorn de goig y pler lo d' estrenarte;
Jorn falaguer en que lo mon somreya
Ubriagant mon esprit de benauransa,
Que 'm féu sentí y gosar ditxa encisera.

Y passegant altiu carrers y plassas,
Afilantme 'l bigoti y fumant brevas,
Mon cor va bategá ab tan grat deliri
Que ab trona vaig dormir la nit aquella.

Desde llavors, lo méu barret vas ésser;
Ab tú, desde llavors, he ornat ma testa;
Y avuy que ja só vell, doscentas tronas
Fan la gloria, 'l tresor de casa meva.

Ellas son mon desitj, mon goig, ma vida;
De tots los meus recorts son l' arquimesa;
Las vetlla nit y jorn ab gelosia
Y haurán l' últim sospir de ma existencia.

¡Salut, aymat barret, espill de glorias!
¡Salut, capdill gegant, font de riquesa!
Timoner de la moda enmitj dels segles
Serás eternament en lo planeta...!

JOSEPH DALMÀU CARLES.

SUSCRIPCIO NACIONAL

PERA CONTRIBUHIR ALS GASTOS DE LA GUERRA

Del total de lo que 's recaudi, se'n destina-
rà una part per socorre als soldats inútils ve-
hins d' aquesta vila.

Pessetas

Reverent mossen Félix Paradeda.	50
D. Martí Roger.	200
» Honorat Juli Sandarán.	25
» Félix Ribera Cabruja.	250
» Pau Matas.	250

	Pessetas
D. Jaume Margarit.	25
» Adrià Alvarez.	200
» Salvador Bonet.	100
Srs. Miquel Gubert y C. ^a .	150
D. Jaume Gubert..	50
» Salvador Gubert..	25
» Andreu Espinet..	50
» Joseph Mauri Vilar..	250
» Joseph Barnach..	20
» Agustí Masó..	10
» Domingo López..	80
» Narcís Llonch..	25
» Francisco Costart..	15
» Joan Vilar..	20
» Jaume Martí..	15
» Pere Berta..	15
» Martí Montaner..	250
Srs. Roger Germans y C. ^a	250
D. Sebastià Castelló..	15
» M..	500
» Joan Danés Brugada..	20
» Guillem Sanner..	25
» Joaquim Esteva..	25
» Ramón Trill..	50
» Norbert Espinet..	200
» Pere Blanco..	25
» Sebastià Cabarrocas..	10
» Cayetá Prats..	2'50
» Rafel López..	5
» Enrich Casademont..	5
» Zoilo Nacente..	10
» R. A. Kaul..	10
» Hugo Sanner..	10
» Joaquim Puigmaciá..	15
» Joseph Nadal..	10
» Joseph Matas Calvet..	250
» Joan Molla..	50
» Miquel Vingut..	50
» Joseph Montaner..	5
» Manel Xarnach..	10
» Francisco Garrell..	100
» Joseph Cama Deulofeu..	15
» Joan Ribera..	15
» Ramón Casanovas..	25
» Ildefons Camós Romaguera..	25
» Salvador Camós..	10
» Pere Rulduá..	15
» Joseph Mauri Joanprats..	25
» Joan March..	15
» Remigi Tauler..	50
» Frederich Camós..	20
» Benet Batalla..	50
» Joseph Juera..	15
» Joseph Vilar..	10
» Fermín Vilar..	10

	Pessetas
D. Domingo Danis..	15
» Joan Simon..	15
TOTAL..	<u>4057'50</u>

(Se continuará)

EN LA EXPOSICIÓN

Quan las penumbras de 'l crepuscul embolcallaren la nau y salas del Palau de Bellas Arts, aquellas esculturas que durant tot lo jorn habian estat somesas á la curiositat del pùblic en posicions més ó menos violentas, comensaren á animarse, sembla com que un alé diví los hi anés donant vida y are comensan per moure un bras, are estiran las camas, are aseyentse las que estaban dretas, ó be sentantse las que estaban assegudas ó agegudas, s' armá tal guirigay en la planta baixa de dit Palau, que s' habia de veure ab cotó fluix á las orellas, per mor de no perdre lo sentit del oido y quedar després de la situació d'aquellas personas á las que en va se 'ls diu, perqué no ho senten: no feu aixó que aixó es indigna, no feu aixó que es inhumá, no feu aixó, que aixó sols ho fan los que volen ser posats á la vergonya pública per l'autor de Juan José...

Per aqueixa rahó, l'amich que presenciá la tal escena adoptá la precaució dita del cotó fluix y conserva ab aytal prevenció lo sentit del oido sufficient pera respondrem á las preguntes que sobre l'assumpto vaig dirigirli. Y paso á relatar lo que de la explicació de l'amich vaig treure en clar:

Lo mohiment era grandiós; angelets pera aquí, donas nuas cap allá, homes que renegavan de que se 'ls obligués á estar en actituts amenassadora, altres protestavan de que se 'ls atribuhís crims que no habian comés, entre 'ls quals s'hi contava *Remordiment* lo que dirigintse á aquella noya vergonyosa que té á la seva esquina li deya: «No es injust que se m'haja nomenat aixís? Qualsevol pensaría que vinch de fer una mort quan en realitat vinch de refet matalassos ab aqueixa vara.

Y la noya interpelada responía: «Y qué he fet jo perque tota nueta s'em posi á la vista de tothom? Si sentissis las cosas que 'm sento!

Aquell qu'está á la esquerra de la música ab un plech á la mà que diu *Lex Licinia* y que per cert no sé lo que deu mirar ab tanta insistencia, s'aixecá dihent: gracias á Júpiter que s'en ha anat la gent y puch descansar. Y s'asegué. Lo *Musclaire* deixá de fer muscles:

aquell xicot d' instints perversos deixá d' apuntar ab lo tirador, (no se 'l ficá á la butxaca per que no 'n porta) y desaparegué cap al jardí. L' amich no 'l va seguir, pero creu que ab la pressa que portava deuria tombar cap á l' esquerda.

Entre tant mohiment sols los bustos faltats de camas restavan en los seus puestos, mes no per aixó xarlotejavan menys; y era de veure al d' En Navarro Reverter corsecentse de rabbia perque no li era possible, pues no té mans, escampar á dos ó tres estatuas á tall de contribuyents, ó posar un impost sobre l' us de las fullas que tant abundan alternadas ab lo sistema radical.

A tot aixó, allá en lo fons se tramava com una especie de conciliábul entre varias figuracions; sembla que *Desolació* ab la seva cara de satisfeta va proposar una diablura, que posada á discussió fou acceptada desseguida pe 'l *Musclaire* que no deixava la seva eyna de treball, per *Aleides gegant* en qual bras s' hi apoyava *Barcelona*, y pe 'l Frare aquell que contínuament està ab las mans endevant, no sé si fent discursos ó espantat perque deu veure á algún bailet á punt d' ésser esclafat per una tartana.

A *sotto voce* acabavan de discutir los medis de posar en execució la diablura, que no era altre que la de imitar las salas de pinturas del Palau aprofitant la soletat en que 's trobaven, y anaren á posarlos en práctica. Demanavan ajuda á lo *Forjador* que carregat ab lo mall també volgué ésser de la colla, y pujaren l' escala de la dreta, ajupits pera no ser vistos per 'ls demés companys que movían fressa per la nau; la cual fressa evitá que se sentís lo colp que doná lo *Forjador* ab lo mall pera fer saltar lo pany d' una de las portas. La colla entrá y torná á ajustar la porta sense ésser vista de ningú, sols l' amich que m' ho contava lográ penetrar ab ells gracies á un llensol ab que s' havía embolicat, lo qual li donava l' aspecte d' una escultura.

—¿Qui ets tú? diu que li preguntá lo pare deixantse portar de sa curiositat natural.

—¿Qui soch jo?—respongué ell—Soch... soch lo poble espanyol.

—¿Aixís, ab aquest llensol tan blanch?

—Com voleu que siga, Pare! He vessat tanta sanch que ja no m' en queda pera tenyirlo.

Per lo dit se comprendrà que l' amich desempenyava be lo seu paper y pasá desapercebuit.

Estavan en la secció extra ijera. De prompte, lo *Musclaire* senyalant ab la vara: Mireu, mireu digué, aquest quadro d' En Vasarri.

—Renoy que es cayo contestáren tots á una, que llegiu com se titula.

—Si senyors, digué lo Frare llegint: *Sanson assegut sobre pedra fabricada per Escofet y O.*

—Oy que te rahó—feren los altres á coro—Vritat qu' está ben imitada la pedra aqueixa.

—Oh, per imitació—afegí *Desolació* que s' havía separat una mica de la colla—per imitació cap com la d' En Guillem de Baviera. Mireu, que está ben fet aquet somni, ¿qué m' en diieu d' aquell efecte de llum, qué d' aquella inspiració?

—Tot lo que dius es cert—replicá 'l forjador—mes l' imitació encare no la he vista.

—Be ets prou tonto, *Forjador*—contestá *Desolació*, ¿per ventura has vist may una imitació de Gedeón tan ben feta com la d' el que porta aquell sobre ruhent á la mà?

—Deixeuse de brometas—digué *Barcelona*, ab aquell tó d' orgull que son autor li ha donat, interpretant alló de *grandesa* que diu en Cinto Verdaguer, en lo sentit més negatiu, ja que la *grandesa* contraposada n' es ab l' orgull,—deixeuse de brometas y admireu á Kuluback.

La comitiva se deturá devant d' aquells dos nens y poch s' en faltá pera que lo *Frare* s' agenollés al veure aquells angels tan.... angelicals que s' entran per la finestra.

Mes no ho feu, perque *Desolació* que sempre estava de broma (lo qual lo meu amich ho va deduir per la cara que feya) s' escorregué sala endíns y torná esclafint la gran riatllada.

—Veniu, veniu tots,—digué—¿hi ha de vosaltres qui s' atreveixi á negar lo medi ambient y sa influencia?

—Que vols dir?—contestaren algúns.

—Que ¿qué vull dir? veniu á la secció holandesa.

.....Veyeu aquell quadro que representa aquells bons pastorant? ¿Si? Donchs are mireu á l' esquerda, y veureu una monja. ¿No us expliqueu lo perque també la monja te banyas?...

La comitiva cansada ja de rodar, y havent decidit deixar la distracció pel dia següent, se disposava á tornar als seus puestos, quan un gran brugit la deixá sorpresa. Averiguada la causa se tranquilisaren novament y feren coro als crits é interjeccions.

La cosa habia sigut que lo busto d' en «*Navarro Reverter*» privat de moures, seguí sa costum d' escudrinyar, y veié tot l' aparato de la primera comitiva. Envejós, cridá á un home molt alt y gros qu' de dia s' está molt caragolat per allá á la seva vora y li digué que el portés en una brassada cap á dalt, que ja li pa-

garían son bon servei Deu, y ell quan tornés esser ministre. Al camàlich y al polítich seguian totas las demés esculturas y s' internaren en la secció espanyola. Navarro Reverter de sopte se donà un cop al front, y digué cridant:

¡Eureka!!

—¿Qué es, qué es, qué ha pasat?

—Que ja tinch nova *materia imponible*.

—¿Cuál, cuál? —preguntáren tots.

—La de las cosas estranyas. Y senyalá un quadro en que la mort abrassa á un torero y que diu l' amich que está firmat per un tal Buixareu. Y no sé si recordo malament, pero crech que l' amich també me digué que pels llavis d' en Navarro Reverter hi lliscá aixís mateix lo nom d' en Zuluaga.

FREDERICH P. VALLÈS.

Maig de 1898.

EGOISME

Ja era tart quan vaig entrar á n' el cassino.

Mos quefers d' aquell dia no 'm permetéren anarhi á l' hora de costum.

Mos companys de taula aprofitant la calma y quietut de la tarde y no comptant ja de que 'm reunís ab ells, determináren sortir á esbar-girse fent una de nostres llargues passejades pels pintorescos llochs que en aquesta encontra abundan.

En algunes taules n' hi havian que matavan lo temps jugant. Jo vaig anar de dret á una que vaig veure desocupada: en un costat n' hi havia un' altra d' ocupada per dos que estaven embeguts en una conversa al semblar interessant.

En lo precís moment d' asseurem, un dels dos, en Lluís, feu una pausa, apurá d' un glop lo contingut de la copa y torná á deixarla damunt del marbre de la taula.

Després reprengué sa relació en tant que jo, indiferent, mentres que l' mosso 'm servia agafí l' diari pera enterarme de las novas de la guerra.

Mentre llegia rápidament los telegramas, sense cuidarse de lo que entorn d' ells passava, els de la taula vehina enrahonavan prou alt pera que sas paraulas arribessin fins á mi prou claras; y per algunas que lograren despertar ma curiositat comensá á fersem sa conversa intessant distrayentme per complert de la lectura del periódich.

Ja saps, donchs, are, deya, el motiu que m' ha fet perdre totas mas esperansas; ja no 'm

quedaría altre remey que arrancar de sòl arrel las mevas desencantadas ilusions y relegarlas al lloch més arreconat de ma memoria; empró d' y poguer ferho? No tinch prous forças pera subjugar ma voluntat y aixó 'm desespera; no puch fer callar mon cor perqué ell me domina; no puch desvanéixer de ma pensa son recort, sa imatge, sa veu, perqué constantment la veig la sento: no puch ferhi més, soch massa débil, no soch ningú.

Esclar que quan era temps devia declararli mon amor, manifestarli tota la intensitat de la passió que 'm rosega l' ànima; á sólas ab mi mateix havia resolt mil vegadas revestirme, de coratge y ferli saber que la estimava; y sempre que volia posar en práctica ma decisió me mancava l' valor suficient y pensava ferho l' endemà, y passava un dia, y un altre, y un altre, y sempre l' mateix encongiment, la mateixa timidesa... malviatge l' meu génit!...

Jo prou feya demostracions pera ferme entendre i pero ca! no n' hi havia de fets.

Mentrestant el temps transcorria y en continua é inútil brega mon cor y ma voluntat may la victoria se decantava per un altra fins que succehí lo que en mos ensomnis no havia previst y que indefectiblement devia sobrevindre un dia ó altre.

Sortí l' rival: oh! al pronunciar aquesta paraula enjuosa sento aquí, en mon cor unas sotragadas que s' asemblam al rebotre del mall sobre la enclusa; y lo pitjor es que comprehench que no tinch rahó de queixarme ni tinch dret d' anomenarlo l' meu rival, perqué no ha sigut may el meu competitor; y ella ignorant aquest amor que 'm corseca, li ha fet ofrena del seu essent ell l' amo absclut de sas miradas, de sas caricias.

Ademés ell es rich y jo que soch? Un deseritat de la sòrt; un trist obrer sense béns de fortuna; una de tantas fullas despresa que l' huracà de la dissord arrossegà en vertiginós terbolí per entre l's árits camins d' aquesta vida miserable.

No deixo de comprender que ell pot fer la seva felicitat perqué elements li sobran; y que jo aqueixa felicitat no puch brindarli perqué tot me manca; ab ell podrá gosar de totas las ditxas, de tots los plahers de la terra; ab mi tindrà de compartir ma pobresa y Deu n' hi dò. Tot aixó ho comprehench; però no m' hi se avenir á renunciar pera sempre á mas esperansas.

En Lluís feu altre pausa, apuntalà l's colzes sobre la taula, y deixá caure l' cap entre sas mans.

Son company estava conmogut, y la veritat es que á mi també va inspirarme llàstima.

Quan va alsar lo cap vaig veure que tenia 'ls ulls humitejats per dues llàgrimas.

Son interlocutor procurava calmarlo ab paraules consoladoras, aduhint rasonables arguments; mes endebades agotava tots sos recursos.

Qui de veras estima, li deya, bé desitja la felicitat de la persona estimada.

—Oh si, mil vegadas.

—Y no dius que estás convensut de que tu aquesta felicitat no pots oferirli y l' altre en canbi te elements sobrats pera brindarli totes las ditxas de la terra?

—Desgraciadament es ben cert.

—Donchs es precis que fassis per manera d'allunyar de ton pensament aqueixas ilusións que has amoixat fins are, y si son cor continúa essent rebech li clavas una retorta á veure si totduna curas.

—Impossible.

—Donchs haurás de confessar qu' ets molt egoista.

—Egoista!.... si: tu ho has dit; l' amor ho es exageradament; tant, que arriba fins al extrem de volguer mal en lloch de bé á la mateixa persona que l' engendra.... veus? jo donaría cent vidas si las tingués per ella; però abáns de véurela ditxosa en brassos d' un altre home voldría véurela en los meus encara que la ditxa li manqués pera sempre.

JOAN BTA. CAMÓS.

CRÓNICA

Lo fet capdal fins á l' hora en qu' aixó escrivim (ho es fer constar aqueixa observació perqué segóns totes las probabilitats n' haurán ocorreguts d' altres més importants avants lo dia en que surti lo present número) ha sigut l' arribada de nostra esquadra del Atlàntich, al port de Santiago de Cuba.

La notícia, que 'ns fou telegrafiada tant prompte tingué caràcter oficial, causá en tothom verdadera sorpresa. Y es que no solsament los yankees creyan als barcos de l' almirall Cervera, *barcos fantasmas* propis pera la música d' en Wagner, sinó que la mateixa creència teníam, ho dech confessar, bon nombre d' espanyols que los veyam camí de Filipinas.

Perqué mantindres una esquadra durant 21 dies en un mar tant crehuat per tot arreu com l' Atlàntich, y dins una ruta que 's fa lo més ab 10 dies, sens ésser vista en lloch, si be somiavan véurerla en tots els ports enemichs, es una maravella tal que solsament podia lograr la reconeguda destresa de l' almirall Cervera.

D' aquí que tothom la fés en altres mars. Encara no havia anclat á Santiago de Cuba, que ja se rebian á dotzenas los telegramas anunciant que n' era sortida; nosaltres are per are, creurém al peu de la lletra lo que diu lo Gobern, segóns qui, l' almirall Cervera no ha pas pensat en eixir del port ahont arribá.

No podríam, per més força de voluntat que hi possessim, creure avuy dia en fantasma, y en altres qualitats qu' honran molt á un poble, pero 'l portan á la mort. Hi ha sers pera quins lo desastre de Cavite no fou prou gros pera que obrissin los ulls y llensessin d' una vegada las moltes gotas de quixotisme que porta en la sanch de sas venas, tot fill d' aquesta nació. Ja voldrían veure á la nostra petita esquadra llensada al etzar en lo mar antillá, en busca d' aventuras que naturalment acabarián, segóns ells, ab la destrucció de tots los vaixells nort-americans.

Aqueixa gent no 's ficsa ab los números, ni está pera escoltar cap càcul. ¿Saben mos llegidors quina diferencia en toneladas té l' esquadra de Sampson, sobre la nostra? Rés, la petita ventatja de 68.910, si es qu' are no ho recordo mal: tinga 's també en compte que á la esquadra bloquejadora, s' hi ha juntat, ó be ho fará aviat, la volant manada per Scheley, y una altra, formant en conjunt més d' una cinquantena de barcos, y veja 's si no seria anar á la mort lo cas de que l' almirall Cervera no refugís, lo combat ab forças tan superiors.

Donchs be, se 'ns dirá; si l' esquadra es á Santiago de Cuba y no está be que surti, ¿equina importància doneu vosaltres á la presència de l' almirall Cervera?

Per de prompte, molta; després potser, decisiva. Desbaratats per complert los plans de l' enemic que pert tot lo temps en anadas y vindudas, deixa 'l bloqueig més ineficás que 'l que havia mantingut fins are, y com un principi de dret internacional ben clarament exigeix l' efectivitat del bloqueig, d' aquí que las potències europeas interessadas en lo comers antillá, hagin formalisat sas protestas contra lo bloqueig que *urbi et orbe* va proclamar MacKinley. Aquet es lo primer resultat y no es de poca monta.

A més, fa impossible tot intent de desembarch y causa tal perturbació en los càlculs de Sampson y C^a., que obliga á aqueixos almiralls á no destacar petites forças, sino á sumarlas totes en professió pera dirigirse allá hont determinin, quedant pertant absolutament lliure lo tros qu' abandonin.

Pero es que nosaltres no creyem pas que la esquadra hagi de quedar sempre ficsa. Ben lluny d' aytal modo de pensar. Nosaltres creyem que l' almirall Cervera, valentse del excellent servei d' informació que hi ha á Cuba, podrà fer en lo mar la guerra de guerrillas tan propia de nostra rassa. Sortir de Santiago, y burlar tantas quantas voltas sia menester la vigilància enemiciga, ho pot fer, perqué 'l hi sobra talent y als barcos que mana no 'ls manca velocitat, que no alcancen pas los barcos enemichs.

En aqueixa creença fonamentém la esperança d' èxit.

De Filipinas las novas que 's reben no son gens desagradables; molt al contrari. La implantació de las reformas ha girat del tot l' aspecte de la questió y tot fa esperar que los nort-americáns no trovarán pas lo terreno tant plà com suposavan. Lo Gobern segueix rebent partes oficials del general Agustí, y tothom se pregunta si es qué á la fi, la veu de la justicia va esset atesa, perqué se recordará que fou entaulada reclamació al gabinet de Saint-James per lo fet indigne d' haver la companyía ingle-sa del cable posat lo cap d' aquet en mans del comodoro Dewey.

Acabarémos aquellas ratllas ab quatre mots sobre alianças. Lo fet de retxasar ab tanta terquedad lo ministeri d'Estat lo senyor León y Castillo, alegant que convenia més a Espanya sa presencia á Paris, dona á compendre que se travalla de debó en lo despaig de Mr. Hanneaux. Nostre embaixador es *persona grata* á las cancellerías rusa y francesa, y aixís ho ha entés lo Gobern que l'ha deixat en son càrrec.

Inglaterra es, no cal duptarho l' aliada dels Estats Units. Tot just fondejada l' esquadra á Santiago, també hi va entrar un canoner anglés que sortí l' endemá: survey d' espionatje sens dupte.

Pero are lo que comensa á donar joch es l' actitut que sembla pendre Alemany: no es pas amiga nostra, com deyam la setmana passada, sino que lo caballeresch emperador Guillem II, inventor d' un Evangelí que 's predicará á cops de canó aviat á la China, atén més als dollars qu' á la dignitat.

Tot això no son encara si no nívuls que 's dibuixan, pero que trigaran en produhir tempesta.

Sort que aquesta serà forta.

Dietari de la guerra

Dimars, 17 Maig.—La escuadra espanyola se troba á las Antillas. L' almirall Sampson té ordre de no acceptar combat fins que s' hage reunit ab la escuadra volant.

Dijous, 19.—Yankees tirotejat els forts de Santiago de Cuba inútilment. No s' ha confirmat lo combat de las dos escuadras.

Divendres, 20.—Notícia oficial. Ha fon-
dejat à Santiago de Cuba la escuadra espanyo-
la, havent fugit los barcos nort-americans del
bloqueix.

Dissapte, 21.—Se creu que la escuadra salpará l dia 23 pera Filipinas. Los yankees declaran que Santiago de Cuba es inatacable.

de la Vila. El pressident, Mossen Félix Paradeida, obrí la sessió explicitant l' objecte de la mateixa y enaltint ab paraula fácil y elevats conceptes la lloable fundació de la Junta expressada, y reclamá dels presents al acte son decdit concurs en bé de nostra estimada Patria, tan necessitada avuy dels sacrificis morals y materials de tots sos fills.

Lo secretari D. Jaume Margarit doná lectura de l' acta de constitució de la Junta y de l' acort prèss per la mateixa, consistent en destinar una part de lo que 's recaudi á favor dels fills d' aquesta vila, víctimas de la guerra.

Responent à la invitació de la Junta, los concurrents continuaren al punt sos noms en la llista de suscripció oberta al efecte.

Los representants de las societats *Centre Federal*, *Cassino La Unió*, y *Centre Econòmic*, manifestaren los bons desitjos de sas respectivas Juntas y féren constar que las mateixas tenían el propòsit fet de prestar també 'l seu concurs, obrint llistas de suscripció entre sos conssovis.

La Senyera, que no pot mostrarse sorda
tractantse d' actes com el que ressenyem, que
ténen per móvil la caritat y lo amor á la Pa-
tria, oferí sas humils planas pera donarhi ca-
buda al acorts de la Junta y á la publicació de
la llista de suscriptors.

Després de tot lo exposat, se acordá en principi la celebració d' una funció patriòtica en lo teatro Cervantes, de qual realisació queda encarregada una comissió elegida per la Junta, y 's doná per terminat l' acte.

Nostre amich en Salvador Camós acaba d' experimentar una pèrdua irreparable, ab la mort de sa filla Carmeta, nena de sis anys.

Rebi, tan ell, com sa apreciable família, la expressió de nostre sentiment.

A causa de la forta marejada que aixecà
‘l vent de llevant á la matinada del diumenge
passat, los pescadors de La Escala que atra-
can las embarcaciós á la Fosca, en la Cala
de Sotamardia, al veures sorpresos pel trán-
gul viu que ‘ls entrá de sopte, y creyent que
no podrían guanyar la ensenada, tingueren
de recalcar á n’ aquest port, llevat d’ un llaüt
que per ésser més petit que ‘ls altres y creu-
re sos tripulants que no podrían remontar
Cap Gros, ab la bravura de la gent de mar,
passant per sobre ‘ls rompents, volgueren atra-
car á la esmentada cala ab tan mala fortuna
que no pogueren resistir la forsa de las onas.

NOVAS LOCALS

Lo prop passat diumenge assistírem á la reunió convocada per la Jnnta de la *Suscripció Nacional*, en lo saló de sessions de la Casa

las que 'ls hi reboté la embarcació contra las rocas, volcantla y fentne estellas, veyense obligats los dos pescadors que la tripulavan á anar á terra nadant.

Dissapte passat, dia 22 del corrent mes, se representá en lo teatro de nostra vila, devant nombrosa concurrencia, lo drama póstum del malaguanyat poeta en Feliu y Codina, que porta per títol «Lo Nuvi»; hermosa producció que si bé adoleix de certs detalls inverosímils, sobretot en l' acte segón, resultá en conjunt una obra plena de sentiments delicats y de marcat esperit romàntich, que captiva al espectador interessantlo gradualment fins al final del drama.

L' acte primer es trassat de ma mestre. Lo segón, ab tot y lo que deixém apuntat, se desentrolla atrayent al públich ab sa influencia valiosa y en lo tercer s' hi posan de relléu en certas escenas magistrals tochs que descobren ab son brill l' esclat del gení que 'ls hi dona vida.

L' obra fou executada ab verdader carinyo per tots los actors. A tots ells enviém nostra felicitació, que fém extensiva á la empresa, per son acert en donarnos á coneixer las produccions mes celebradas.

Segónos nos participa la comissió corresponent, lo dilluns prop vinent, segón dia de Pasqua, se celebrará en lo teatro Cervantes una funció patriòtica á benefici dels gastos de la guerra.

Una trasposició de quartillas feu que l' últim article publicat en nostres columnas portant la firma de nostre apreciat col-laborador y amich Pujolá, surtis ab un pensament final qu' encaixa molt be á un altre article de l' esmentat senyor, que guardém en carta; pero que res deya, posat al final del article publicat,

Creyém que los llegidors de LA SENYERA reconeixerían la falta, tal com la sentirem no saltres al adonarnos de dita transposició.

Publicacions rebudas.

L' Orfeó Catalá 'ns ha remés la Memoria administrativa y artística correspondental any passat, la que fou llegida en la Junta general celebrada en lo dia 23 de Janer del present.

En ella 's dona compte de las milloras in-

troduhidas durant l' any, de las obras adquirides, del augment de suscripcions á varias publicacions professionals, de las nombrosas Corporacions ab quinas sostenen relacions, de sa intervenció en diversos actes públichs, de son estat financier, etc.

Acompanya un notable quadro de ensenyansa en sas classes de solfeig teórich, práctich y superior, de vocalisació, conjunt coral, lectura á primera vista, etc.

Relata 'ls trionfs obtinguts en sa profitosa campanya artística, fa una sucinta ressenya de son selecte repertori, y de sas diferentes seccions de coristas, enumera son nutrit contingent de socis y parla de sos lloables propòsits y aspiracions.

Molt nos plau que Catalunya puga comptar ab una institució d' aquesta mena que ab el poch temps que compta d' existencia ha sabut conquerirse un dels primers llochs entre 'ls principals Orfeóns.

Registre civil

NAIXEMENTS

Noys	0
Noyas	1
Total	1

DEFUNCIONS

Eduardo Dalmau Saballs, 43 anys.—Carme Camós Capella, 6 id.—Juan Iglesias Sainz, 49 id.—Llorens Piguillem Mascordà, 37 id.

Secció Comercial

Desde l' dia 19 d' Maig lo moviment de nostre port ha sigut lo següent:

ENTRADAS

De Sevilla y escalas, vapor «Nuevo Valencia», de 767 ton. cap. Sánchez, ab efectes.—De Barcelona, llaud «Anita», de 33 tons. patró Esteve, ab efectes.—De Bilbao y escalas, vapor «Cabo Espartel», de 819 tons. cap. Forruria, ab efectes.—De Sevilla y escalas, vapor «Aznalfarache», de 987 tons., cap. Fernandez, ab efectes.—De Barcelona, llaud «Manuelito», de 22 tons., patró Gallart, ab efectes.—De Barcelona, llaud «Pepito», ab efectes.—De Bilbao y escalas, vapor «Cabo Prior», de 768 tons., cap. Ferreiro, ab efectes.

DESPACHADAS

Pera Cette y Marsella, vapor «Nuevo Valencia», ab efectes.—Pera Cette y Marsella, vapor «Cabo Espartel», ab efectes.—Pera Barcelona, llaud «Montserrat», ab efectes.—Pera Cette y Marsella, vapor «Aznalfarache», ab efectes.—Pera Cette y Marsella, vapor «Cabo Prior», ab efectes.

Segons llegim en «El Distrito», lo Consell General del Fomento de la Industria Corcho-taponera de Cassá de la Selva ha acordat demanar als Alt Poders del Estat que s' imposi un dret d' exportació al suro en pannes variable ab relació ab els carabis ab la següent forma:

Estant del 33 al 50 per 100 un dret de 25 ptas. els 100 kilos; del 50 al 80, 35; del 80 per amunt, 55; y del 33 per avall se li conservi'l dret actual.

Aquest acort se comunicarà per telégrafo y per exposició al Ministre d' Hisenda, al Delegat de Foment á Madrid, á tots els Senadors, Diputats y ex-diputats per aquesta província y al Foment del Travall Nacional de Barcelona, demandantlos hi son valiós concurs á favor dels interessos de las comarcas ahont está desenrotllada la industria suro tapera.

REGIONALS

Ha sospés temporalment sa publicació la important revista catalana *L' Atlàntida*, quina promte reaparició desitjém de veras.

Desde l' dia primer de Juny fins al 31 d' Agost queda prohibida la pesca del bou.

Segons llegim en los diaris de Barcelona, la correspondència pera Cuba y Puerto-Rico serà enviada per la vía francesa, surtint las expedicions del port de Santander lo dia 22 de cada mes.

En vista del escàs número de travalls rebuts, la Societat Económica de Amichs del País de Lleida, ha acordat prorrogar lo plazo d' admissió de composicions obtant als premis del Certamen literari anunciat, fins al dia 31 del mes d' Octubre prop-vinent.

Nostre distingit amich lo pintor D. J. Llaverias, autor del dibuix de la capsalera de nostre setmanari, ha obtingut honrós premi en la IV Exposició de Bellas Arts, de Barcelona, per son magnífich quadro «Un futur sportiu», obra adquirida per lo Ajuntament de la ciutat comptal.

Nostra enhorabona.

Ha deixat de publicarse *Lo Catalanista* de Sabadell. Ho sentim.

EXTRANGER

PER LA PAU

Lo mon segueix ab una emoció creixent las peripècias del drama marítim que té per teatro la immensitat de Occéan; que posa en acció, d' una y altre part, grans esforços y poderosas

energies; que preocupa totes las imaginacions y que interessa á tots los cors.

La escuadra espanyola de Manila, aplastada per fòrsas de destrucció, á las quals li era impossible oposar altre cosa que la heroica resolució del sacrifici, al sepultarse en las onas ha provocat la pietat y la admiració universals.

Sas cubertas ensangrentadas, sos vaixells incendiats, sos oficial cayent sense desamparar la bandera, sas tripulacions morint com moriren nostres mariniers del *Vengeur*, pera salvar l' honra de sos noms y de sas armas, sos restos y sos cadavres, lo brugit de la artillería aufegant los crits d' agonía, la mar, camp de batalla y tomba al mateix temps, tot aixó estan gran com terrible. Tots los pobles els saluden ab respecte.

Veusaquí perquè avuy los telegramas de sensació augmenten l' interés de la lluya naval que 's persegueix, ardent, implacable, en l' Oceán Atlàntich y en l' Oceán Pacífich. L' almirall Cervera, enganyant ab sas hòbils maniobras á un enemic mes pesadament armat y menos rápit, ha posat sa flota en seguretat dins lo port de Santiago de Cuba.

La sort de la guerra no serà pas resolta, com esperavan los Estats Units, per cops espantosos. La Espanya està disposada á donar novas proves de sa entresa tradicional y de sa obstinada fieresa.

A New-York s' han irritat per las senyalades mostras de simpatia que la Fransa vé dominant á Espanya. Hi ha en tot cor francés un vell fondo de sentiments nobles, que indispensablement nos fan sensibles al esfors que sosté una nació pobre y valenta, contra 'ls recursos inagotables, contra las incalculables riquesas de la gran América.

Nosaltres havém manifestat ab tota sinceritat lo desitj de que Cuba possehís molts garantías, molts llibertats, sense rompre per aixó los llassos que deuen unirla á la mare patria....., que la Europa evités, per medi de una intervenció pacífica, lo derramament de sang....., que Espanya alcancés la deguda forsa per ocupar honrós lloc en lo concert de las potencias europeas; aquest n' es lo dret, y es en interès de la Fransa que usém aquestas paraulas. No hi ha rés de mortificant ni d' hostil pera los Estats-Units.

Solicitem novament un arbitratge europèu per posar fi á una guerra que podrà ser molt fàcil que reporti á los Estats Units penosas decepcions, que debiliti á la Espanya sense obtenir la independencia de Cuba, que porta un malestar en totes las cancellerías, que amenaça rompre la pau universal y que no mes pot ésser ventajosa pera una potència sola: l' Inglaterra.

A l' hora present, tot lo mon desitja la pau. Mr. Chamberlain es l' únic que trevalla perquè la situació se obscureixi y se agravi. La guerra entre las nacions es la odiosa esperança del gabinet britànic. La pau es una necessitat pels pobles. La pau! La pau!

LUCIEN MILLEVOYE.

Tradudit de *La Patrie*, diari de París.

J. BURELL & Cia

CONSTRUCTORS

Vila y Vilá, 117.—BARCELONA

Especialitat en Yachts,

Llanxes de vapor, Remolcadors, Canúas, Canots, Llanxes de Salvament, etc

TALLER DE VELAMEN

Únich á Catalunya y á Espanya pera Yachts, tendas pera 'l camp, bany, cassera, etc.

Lonas inglesas y del pais

Direcció telegràfica, «YACHTS», BARCELONA

Casa constructora del bot de salvament de Sant Felip de Guixols.

YACHTS fets per J. Burell: **Nitetis, Atlant II, Atlant I, Niobe, Conqueridor I, Conqueridor II**, del Real Yacht Club de Barcelona.

NIODE, constructor Burell, 3 primers premis.

FRENO ZEPHIR

NO PNEUMATICH

Instalat en lo Cassino LA UNIÓN de Palamós.

Unich aparell practich qu' apreta sempre la tanca en son encaix, sens la mes insignificant remor, y evita per compert un tench de cop per forta que sia la corrent d' ayre.

Naumann Ciclos

La superioritat d' aqueixas màquines s' impossa sobre totes las demés, puig en tots sos detalls tenen la mes absoluta perfecció.

Unich representant en aqueixa comarca.

Hugo Sanner
PALAMÓS

FABRICA DE GORRAS Y CORBATAS

DE

Pere Berta

Carrer MAJOR, 32.—PALAMÓS.

Estém acabant de confeccionar un variat y complert assortit en gorras d' estiu de la mes alta novetat.

CINTURONS per senyoreta, de gust últim y confecció esmerada.

CAMISAS, CORBATAS, COLLS y PUNYS de fil, etc.

Novetat, Varietat, Baratura.

LLIBRERIA Y CENTRE DE SUSCRIPCIONS

DE

Salvador Plaja Villena Palamós.

Se serveixen tota mena d' obres á la bestreta y á plassos.

Representant á Palamós de la societat de Informes comercials y cobros atrassats, comisións, consignacions y representacions dels senyors

SATORRES y MADRENAS,
de BARCELONA.

Els Quatre Gats

Carrer de Montesión

Barcelona.

Local artístich. Café y begudas
d' inmhillorable calitat.

La visita á ELS QUATRE GATS
es indispensable á tot bon "touriste,"

Excelent cuyna catalana.

Imprenta i Llibreria de L' AVENÇ

DE
Massó, Casas & Elias

Ronda de l' Universitat, 4.—BARCELONA

Cançons catalanes, harmonisades per
Enrich Morera.

Sant Ramón, Plany, El comte Arnau, El Rossinyol, Montanyes de Canigó, Els Segadors, etc.

Una, dos rals.

VENDA

Se ven una casa de molt bonas condicions,
situada á la Plassa de Sant Pere, d' aquesta
vila.

Informará D. JOAQUIM PUIGMACIA, far-
macéutich.—**PALAMÓS.**

ENCUADERNACIONES

Se fan de molt artísticas y económicas.—Es-
pecialitat en la encuadernació HOLANDESA-
ESPAÑOLA.—Se compran llibres usats.

Octavi Viader

Rambla de A. Vidal.—S. FELIU DE GUIXOLS

ASTRERIA LAS DOS AMÉRICAS DE JOAQUIM DAURA

13, UNIÓ, 13.—BARCELONA

Temporada d' ESTIU

Novetats del país y extrangeras.

Gran y variat assortit en

Géneros de color

Lanillas.

Cheviots.

Estams.

Meltons.

Géneros negres y blaues

Jergas.

Vicuñas.

Estams.

Armoures.

Gran assortit ab **PIQUES** per armillas y **ALPACAS** negras y de colors.

Actualment s' trova visitant els pobles de **Palamós, Sant Feliu de Guixols** y **Palafrugell.**

Establiment de
Fèlix Pla Garriga

Antiga casa d' en PLÁCIDO

Carrer MAJOR, N.º 32 y 33.—Palamós

En aquesta acreditada botiga trobarán sempre tot lo relatiu á CONFITERIA, COMESTIBLES, DROGAS, BATERIA DE CUYNNA, LÓSA, CRISTALL, PARAGUAS, OBJECTES D' ESCRITORI y altres més **Seccions** ja coneigudas del públic.

S' ha rebut un complert y elegant assortit de **sombrillas** de tots tamans y classes, **vans japonesos** y d'altres classes, inclús de dol.

A pesar de la molta puja dels cambis, com ningú ignora, sols he posat un petit augment al preu d' alguns objectes.

Preu fícs.

La Senyera

Setmanari catalá

Redacció y administració,

Carrer MAJOR, 27.—PALAMÓS

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Palamós, tres mesos.	1,50 pessetas
Fora, » »	2'00 »
Estranger y Ultramar, 1 any	12'00 »

Anuncis y comunicats, á preus convinguts.

No 's tornarán 'ls originals.

Pasteria inglesa

D' EN

Alfons Vilarasau

Carrer de PELAYO, 6, bis.

BARCELONA

Especialitat en **lunchs**.

Se recomana á tots los estudiants. Als que sian fills de PALAMÓS y ensenyin LA SENYERA, gran rebaixa de preus. Un *bard.* 0'10 pessetas.

Estampa d' en Octavi Viader, S. Feliu de Guixols.

MEDICAMENTS ACREDITATS

Recomenats per la Ciencia Médica

Xarop de Hipofosfits GIMBERNAT

El mellor de 'ls tònichs reconstituyents coneiguts, obre l' apetit, cura la *anèmia clorosis* (color: pàlits), enfermetats medulars, *histerisme, insomni*: de efectes sorprendents en las convalescènciass frasc 10 rals.

Xarop de Fosfat de Cals Gelatinós GIMBERNAT

De gust agradable com l' horchata, util per afavorir lo desarollo oseo y en la curació del rachitisme y escrofulisme, recomenable en los **embarasos y lactancia**: frasc 6 rals.

Vi de Nou de kola GIMBERNAT

Poderós aliment d' estalbi, regulador del cor, estimulant de las funcions digestivas y despertador de tot organisme empobrit: preu 8 rals.

Vi Iodo Tánich fosfatat

De mellors resultats que l' **oli de fetje de bacallá** en la tisis, escrofulisme, debilitat general y menstruacions penosas: preu 8 rals.

Licor dinamogénich GIMBERNAT

A base de Morruol (principi actiu del oli de bacallá nogal y lacte fosfat de cals: frasc 12 rals.

Pastillas GIMBERNAT Cloro-boro-sódicas á la Cocaina

Contra las enfermetats de la boca, y laringe. Conservan la veu y evitan la fatiga: preu 8 rals.

Venta al por mayor. Farmacia del autor, Conde del Asalto, 14, Barcelona

DETALL EN TOTAS LAS FARMACIAS

PALAMÓS, D. JOAN VILAR, FARMACEUTICH.